

Een ongebruikelijke stap nam de jury van de **Ria van der Heijdenprijs**. Niet alleen door de prijs in drieën te delen, maar ook door 'm uit te reiken aan dé patiënt, dé naaste en dé hulpverlener. Juryvoorzitter Marianne van Duijn noemde de prijs 2019 een 'ode aan de triade'. En riep **Carola van Alphen, Jan Zandijk** en **Wiepke Cahn** naar voren om de prijs namens hun triadepartij in ontvangst te nemen.

tekst Annemiek de Kruijf | yn@ypsilon.org illustratie Annejole Jacobs

DE patiënt, DE naaste en DE hulpverlener winnen Ria van der Heijdenprijs

De echte helden en heldinnen van de psychiatrie zijn de mensen die met die 'rotziekte'/ingewikkelde aandoening moeten leven. Die de psychoses, de angsten, de stemmen elke dag opnieuw te lijf gaan. Die op moeten boksen tegen onbegrip, het stigma, het gebrek aan voorzieningen, aan hulp. Zij verdienen de Ria van der Heijdenprijs 2019. En zij worden vertegenwoordigd door Anoiksis.

Het tweede hoekpunt wordt gevormd door de koningen en de koninginnen van de psychiatrie, zoals Ria van der Heijden ze noemde. Zij doelde op de hulpverleners, de verpleegkundigen, psychiaters, woonbegeleiders, teams die houden van hun werk, van hun patiënten, die zich uit de naad werken, bezuinigingen, reorganisaties, stelselwijzigingen, personeelstekorten trotseren. Die samen met patiënt en naaste de beste mogelijk zorg geven.

En als er één instelling is die toeganke-lijk is voor familieleden, dan is het de afdeling psychiatrie van het UMC Utrecht wel. Een speciaal e-mailadres voor ongeruste familieleden, een aanmeldteam, altijd bereid een second opinion te doen, vraagbaak voor Ypsilonleden, niet aflatend onderzoek naar het verbeteren van de levenskwaliteit van mensen met ernstige psychiatrische aandoeningen. En dan is er nog een hoekpunt aan de triade en dat is de familie, dat zijn de naasten. En die naasten worden al 35 jaar vertegenwoordigd door Ypsilon.

Pikorde

Ypsilon begon 35 jaar geleden als een clubje moeders die zorgen hadden om hun kind met psychosen en schizofrenie. De tijd waarin zij zo niet als schuldige, dan toch als oorzaak werden aangewezen van de ziekte van hun kind, was nog

Helden en heldinnen, koningen en koninginnen

maar net voorbij. De moeders en al gauw vaders en andere naasten, lieten onder aanvoering van Ria van der Heijden van zich horen. Want Ria zocht ook meteen contact met hulpverleners, met psychiaters en verpleegkundigen. En ze praatte met patiënten. Wat wilden die? Hoe beleefden zij de zorg? *Triade avant la lettre*. 35 jaar later is Ypsilon een niet meer weg te denken speler in de psychiatrie en in de politiek.

Ook na het tijdperk 'Ria van der Heijden' bleef Ypsilon vernieuwen, enthousiasmeren, buiten de gebaande paden treden en, het belangrijkste: Ypsilon bleef opkomen voor de allerziekste groep, voor

→ VERVOLG

de mensen met een ernstige psychiatrische aandoening, voor de groep die achteraan staat in de pikorde, die niet voor zichzelf opkomt, die niet van zich laat horen.

En er wordt naar Ypsilon geluisterd, getuige de verbeteringen in de wet, de plek van familie in zorgstandaarden en richtlijnen en het langzaam groeiend besef bij elke hulpverlener dat het zonder samenwerken met familie een stuk moeilijker is om goede zorg te verlenen. *

Carola, Jan en Wiepke nemen de Ria van der Heijdenprijs in ontvangst

De andere genomineerden:

Stichting Chapeau Woonkringen
 The Living Museum Nederland
 Stichting Wonen Ypsilon Amsterdam
 RIBW Nijmegen & Rivierenland
 Ruud Dettmer van Basic Activering
 Sterk in Eigen Kracht
 Verbeelding van Kracht
 Stichting Psychosenet
 Herstelnetwerk Gooi- en Vechtstreek
 Theaterwerkplaats Smit
 Altrecht Familiecoaching
 Zeeuwse Gronden

www.ypsilon.org/riavanderheijdenprijs

AANMOEDIGINGSPRIJS 2019

De ClozapinePlusWerkgroep

Veel mensen met een ernstige psychiatrische aandoening zijn afhankelijk van medicijnen. Maar net zo veel mensen klagen erover: over de werking: 'de stemmen zijn nooit helemaal weg'. Of over de bijwerkingen: 'ik ben apathisch', 'word er dik van'.

De aanmoedigingsprijs gaat naar een groep mensen die zich al sinds 2004 inzet voor de toepassing van een middel dat bij een grote groep patiënten beter werkt dan alle andere middelen, werkt als niets anders meer werkt: clozapine. Clozapine wordt te laat of helemaal niet toegepast. De werkgroep spreekt zelfs over een clozapinefobie waardoor artsen het niet aandurven en patiënten hun laatste redmiddel onthouden. Een middel dat de psychose verbetert, werkt bij verslaving, suïcidaliteit vermindert en dus de kwaliteit van leven verbetert.

De ClozapinePlusWerkgroep zet zich belangeloos en onafhankelijk in voor patiënten met psychose en hun familieleden die immers meelijden.

www.clozapinepluswerkgroep.nl

AANMOEDIGINGSPRIJS 2019

Stichting Nieuw Nabuurschap

Nieuw Nabuurschap is in 2007 opgericht door mensen met een familielid met ernstige psychiatrische problematiek en biedt zinvol werk dóór cliënten vóór cliënten. In de Belastingtoko worden belastingenaangiften en werkzaamheden in verband met toeslagen gedaan.

Onder de Paperassentoko valt financiële/administratieve ondersteuning als budgetbeheer en kwijtschelding gemeentelijke belastingen. Zo'n 40 hoogopgeleide cliënten per week leveren de diensten gratis aan mensen met een uitkering en die in zorg zijn bij een ggz-instelling (1000 per jaar).

De 'klanten' krijgen iets meer financiële ruimte door teruggave of kwijtschelding van belastingen, advies over ziektekostenverzekering en gemeentelijke tegemoetkomingen.

De medewerkers van Nieuw nabuurschap herstellen op persoonlijk, functioneel en maatschappelijk gebied doordat ze werken in een professionele omgeving, afgestemd op hun kwetsbaarheid én hun deskundigheid.

www.belastingtoko.nl